

KURIER POLSKI

Rok IV

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Telefon dla korespondentów zamiejscowych 36-00
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10-12

Piątek, dnia 3 grudnia 1948 r.

Konto PKO „Zryw” nr VI-135, PKO IKP nr VI-140
Konto biż.: Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz konto nr 9088

Nr 331

Rząd Spaaka otrzymał
votum zaufania

BRUKSELA (PAP). Nowy koalicyjny rząd, na którego czele stanął ponownie Spaak, uzyskał votum zaufania po 5 godzinnej burzliwej dyskusji w parlamencie belgijskim. W czasie dyskusji poruszono szereg aktualnych spraw wewnętrznych przede wszystkim zaś zagadnienie wzrastającego bezrobocia.

Za nowym rządem głosowali socjaliści i katolicy, przeciwko zaś liberałowie i komuniści.

Anglosaskie „przygotowania” do wyborów

Tankietki brytyjskie
na ulicach zachodn. Berlina

BERLIN (PAP). Negatywne stanowisko mieszkańców zachodnich sektorów Berlina do naznaczonych na 5 grudnia przez anglosaskie władze okupacyjne oddzielnych wyborów samorządowych, skłoniło te władze do zmobilizowania całego aparatu wojskowego i policyjnego. Ta koncentracja wojska i policji ma na celu zmuszenie ludności do udziału w wyborach.

Równocześnie wzmagają się akcja represyjna przeciwko osobom podejrzany kampanii antywyborczej. I tak np. w dzielnicy Kreuzberg (sektor amerykański) aresztowano pod tym zarzutem 14 osób.

We wszystkich przedwyborczych zebraaniach bierze udział umundurowana i tajna policja niemiecka. Wszelkie próby krytycznej oceny rozbijałkiej polityki w Berlinie kończą się natychmiastowym aresztowaniem mówców.

Na rozkaz władz anglosaskich policja niemiecka znajduje się w stanie pełnego pogotowia. W sektorze amerykańskim wydano rozkaz nakazujący policjantom noszenie przy sobie broni również w czasie wolnym od służby.

Agencja ADN podaje oświadczenie oficerów amerykańskich, złożone Niemcom obsługującym lotnisko w Tempelhof. W myśl tego oświadczenia, w najbliższych dniach mają przybyć drogą powietrzną do Berlina jednostki amerykańskiej dywizji

pancerniej. Komendant amerykański płk. Howley nie zdemontował tej wiadomości.

Na ulicach sektora brytyjskiego pojawiły się tankietki. Żołnierze angielscy oświadczyli wręcz, że tankietki te „mają przystąpić do akcji” 5 grudnia.

Mocarstwa zachodnie
torpedują wszelkie
próby porozumienia

PARYŻ (obsł. wł.). Po zapoznaniu się z nowym projektem rozwiązania problemu walutowego Berlina, przedłożonym przez dr Bramuglię, delegacja radziecka wyraziła bez zastrzeżeń swą zgodę na wytyczne tego projektu, delegaci 3 mocarstw zachodnich natomiast oświadczyli, że najwcześniejsze wydarzenia w Berlinie muszą być przy omawianiu konfliktu berlińskiego wzięte pod uwagę, powtarzając znane żądanie, aby przed rozpoczęciem pertraktacji były zniesione ograniczenia komunikacyjne między Berlinem a strefami zachodnimi.

Z debaty Komisji Specjalnej ONZ w sprawie veta
Wyszyński zapowiada
wniesienie projektu rezolucji

PARYŻ (PR). W komisji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ toczyła się debata nad wysuniętym przez 4 stałych członków Rady Bezpieczeństwa projektem ograniczenia zasady jednomyślności w Radzie Bezpieczeństwa. Przeciwko temu projektowi wystąpił szef delegacji radzieckiej, wicemin. Wyszyński.

Gwałtowny atak, jaki się obecnie podejmuje przeciwko zasadzie jednomyślności, nie jest zjawiskiem przypadkowym, stwierdza mówca, lecz jest to walka dwóch zasadniczych kierunków, tj. kierunku demokratycznego, dążącego do harmonijnej współpracy międzynarodowej, oraz kie-

runku anglo-amerykańskiego, wywierającego nacisk, aby tę współpracę osłabić i narzucić swą politykę państwową mniejszym. Celem tej akcji jest osłabienie, a może nawet likwidacja ONZ.

Delegacja radziecka uważa, ciągnął dalej wicemin. Wyszyński, że ONZ powinna podjąć wszelkie kroki dla rozszerzenia współpracy międzynarodowej, a zasada jednomyślności jest przecież najważniejszym warunkiem współpracy międzynarodowej, połączą światowe i bezpieczeństwa. Wiceminister Wyszyński wyraża swe przekonanie, że Rada Bezpieczeństwa wykorzysta swe uprawnienia dla utworzenia takich warunków. W końcu zapowiedział mówca złożenie projektu rezolucji, który będzie odpowiadał duchowi tych postulatów.

Wokół rozdziewków anglo-francuskich
Spotkanie Cripps - Schuman

PARYŻ (obsł. wł.). Rzecznik francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że w najbliższym czasie nastąpi prawdopodobnie spotkanie brytyjskiego ministra skarbu, Stafford Crippsa, z francuskim ministrem spraw zagr. Schumanem celem omówienia zastrzeżeń, jakie mają inne kraje marszalskie (i, oczywiście, także Francja), przeciwko 4-letniemu planowi odbudowy gospodarczej W. Brytanii. Niezgodność poglą-

dów na wspólny plan odbudowy wszystkich krajów marszalskich ma swoje źródło głównie w fakcie, że W. Brytanii przewiduje radykalną redukcję importu artykułów zbytku, forsując natomiast eksport do krajów europejskich produktów swego własnego przemysłu, gdy tymczasem Francja ciągnęła dotychczas poważne zyski z eksportu towarów luksusowych do W. Brytanii.

Problem
mieszkaniowy
w Polsce

W ostatnim czasie wiele mówi i pisze się w Polsce o palącym problemie mieszkań dla świata pracy. W następnym okresie budżetowym na cele budowy mieszkań robotniczych przewidziane są wysokie sumy. Sprawa ta ma bowiem nareszcie całą parą ruszyć z miejsca, zwłaszcza w wielkich miastach i okręgach przemysłowych.

Istotnym problemem mieszkaniowym należy w Polsce do najwęższych bolączek. Ciężka była sytuacja mieszkaniowa ludu pracującego już przed wojną, jeszcze cięższa jest dziś, na skutek wielkich zniszczeń wojennych. Według ogłoszonych danych w wyniku wojny i okupacji uległo w Polsce zniszczeniu 3.800.000 izb mieszkalnych o łącznej kubaturze 860 mil. metrów sześciennych. Na zaostrenie problemu mieszkaniowego wpłynęła również nieuregulowana sprawa czynszów, wskutek czego w ciągu pierwszych lat powojennych domy, nie remontowane w ciągu wielu lat okupacyjnych, ulegały dalszemu procesowi dewastacji.

Szybki rozwój przemysłu, a w związku z tym stale wzrastający napływ ludności wiejskiej do miast, jeszcze bardziej zaostrzył kryzys mieszkaniowy w mieście. Gdybyśmy kwestię budowy nowych domów mieszkalnych, a nawet całych osiedli robotniczych, pozostawili nadal na uboczu, gdybyśmy nie zabrali się do radykalnej zmiany sytuacji na tym ważnym odcinku gospodarczym i społecznym, moglibyśmy się znaleźć w niebezpieczeństwie bądź to zahamowania procesu rozbudowy przemysłu, bądź też obniżenia stopy życiowej ludzi pracy.

Rząd polski zdaje sobie doskonale sprawę z obu groźących krajowi niebezpieczeństw — i dlatego nie szczędzi obecnie i tym bardziej nie będzie szczędził w przyszłości funduszy na cele budownictwa mieszkaniowego. Niezależnie od funduszy państwowych na cele to powinien znaleźć się jak największe fundusze samorządowe, a zwłaszcza fundusze przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych, których ambicją powinno być dostarczenie swoim pracownikom jasnych, pogodnych mieszkań.

Na odcinku budownictwa mieszkaniowego zrobiliśmy dotąd zaledwie pierwsze kroki. Co prawda w ostatnich tygodniach zanotować mogliśmy szereg sukcesów, są to niestety, jak dotąd, osiągnięcia bardzo a bardzo skromne. Do minimalnego zaspokojenia wielkich naszych potrzeb w tej dziedzinie jest nadal daleko.

Fakt jednak, że zagadnieniu budownictwa mieszkaniowego poświęcamy już tyle uwagi, że najwyższe czynniki państwowe postawiły zagadnienie to pierwszoplanowo i dają do przyspieszenia tempa likwidacji głodu mieszkaniowego, uprawnia nas do stawiania pomyślnych horoskopów.

Spółczesność, nekane zmora wiecznych „dokwaterowań” i „ściesznień”, wszystkie wieści z frontu budownictwa mieszkaniowego przyjmuje z wielkim zadowoleniem i prawdziwą ulgą. Każdy nowy dom, każde nowe mieszkanie — to nowe zwycięstwo w walce z tragedią bezdomności i sukcesem, sąsiednią miłośkaniową.

Zagłębie Ruhry w rękach niemieckich kapitalistów

Na nic się zdały protesty rządu francuskiego. Decyzja generalów Clay'a i Robertsona przekazania przemysłu Zagłębia Ruhry jest nieodwołalna. Francuzi muszą zadowolić się czcymi obietnicami, że Anglosasi dopilnują, aby imperializm niemiecki nie odrodził się.

Na zdjęciu: generalowie Clay i Robertson zwiedzają kopalnię Zagłębia. Miny mają zadowolone: niebezpieczna gra, jak dotąd, udaje się...

Pod hasłem WALKI O POKÓJ
Kongres Światowej Federacji
Kobiet Demokratycznych

BUDAPESZT (PAP) W sali parlamentu w Budapeszcie nastąpiło uroczyste otwarcie II Kongresu Światowej Federacji Kobiet Demokratycznych. W kongresie bierze udział kilkadziesiąt delegatek, reprezentujących ponad 50 krajów. Na czele 18-osobowej delegacji polskiej stoi wicemin. Pragerowa.

Uroczystość otwarcia zaszczylił swoją obecnością prezydent republiki Szakasits, premier Dinnyes, wicepremier Rakosi, członkowie rządu oraz przedstawiciele centralnej rady węgierskich związków zawodowych. Imieniem kobiet węgierskich, serdecznie powitała deleg. Joboru Magda, sekretarz generalnej demokratycznego związku kobiet węgierskich. Oświadczyła ona, że przed kongresem, który reprezentuje ponad 100 milionów kobiet na świecie, stoi doniosłe zadanie walki o pokój światowy.

Premier Dinnyes również, jako główne zadanie kongresu podkreślił sprawę mobilizacji kobiet w obronie pokoju, zaś wicepremier Rakosi, wskazał na konieczność zwarcia frontu światowego przeciw imperialistycznym podlegaczom wojennym. Przewodnicząca Światowej Federacji Kobiet Demokratycznych — Cotton wyraziła podziękowanie rządowi węgierskiemu i kobietom węgierskim za ich serdeczne przyjęcie i podkreśliła waż-

ność chwili w jakiej się obecnie kongres odbywa. Pani Cotton zaznaczyła, że obecny kongres przyczyni się do dalszego wzmocnienia Federacji.

Mgła częściowo opadła
Katastrofy kolejowe
w ANGLII i FRANCJI

LONDYN (obsł. wł.). Wielkie połacie wysp brytyjskich zalega jeszcze wciąż gęsta mgła, gdy tymczasem w zachodniej części kontynentu mgła znacznie opadła. Mgła w Anglii powoduje nadal chaos komunikacyjny. Na obszarze Londynu wydarzyły się przedwczoraj 3 katastrofy kolejowe wskutek zderzenia się pociągów, co pociągnęło za sobą kilka wypadków śmiertelnych. Dużo osób odniosło rany. Wielkie statki transatlantyckie „Queen Elizabeth” i „Queen Mary” odpłynęły wreszcie wczoraj rano do Nowego Jorku. We Francji w dniu wczorajszym mgła opadła, tak że lotniska Orly i Le Bourget zostały znów uruchomione. Dnia poprzedniego jednak nastąpiła na paryskim dworcu kolejowym St. Lazare katastrofa, w której 40 osób zostało poranionych. Dotychczasowy przewodniczący Ra-

dy Bezpieczeństwa dr Bramuglia, którego kadencja skończyła się we wtorek, udał się do Rzymu drogą kolejową.

NA WIDOWNI POLITYCZNEJ

Wtorkowe wydarzenia na terenie Berlina posiadają swój niewątpliwie ciężar gatunkowy. Powołanie nowego nadburmistrza miasta i nowego magistratu dla całego Berlina stało się koniecznością wobec faktu, że dotychczasowe władze miejskie oprowadzone przez popieczników gen. Clay'a nie wypełniały swych obowiązków.

Po rozbięciu przez Anglosasów sierpniowych rokowań moskiewskich magistrat berliński, a raczej tylko jego prawicowe elementy, przeniosły się do sektorów zachodnich i podporządkowały się całkowicie dyspozycji wojskowych władz amerykańskich i angielskich, zaniedbując równocześnie interesy ogółu ludności miasta. Anglosasi, aby usankcjonować ten rozłam, rozpisali na 5 grudnia wybory samorządowe, jak to zresztą przewidywała umowa czterech mocarstw, stworzyli jednak w swoich sektorach tego rodzaju warunki, w których uniemożliwiona została swobodna akcja wyborcza partii demokratycznych. Partie te postanowiły wobec tego w wyborach nie brać udziału.

W tej sytuacji wybory przeprowadzone tylko w sektorach zachodnich muszą doprowadzić do formalnego rozbięcia administracji Berlina. O to zresztą Anglosasom wyłącznie chodzi.

Równocześnie jest dziś trudno stwierdzić, czy wysiłki przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa, dr Bramuglii co do porozumienia 4 mocarstw w kwestii berlińskiej dadzą jakieś rezultaty, gdyż żądania Anglosasów, są w dalszym ciągu nie do przyjęcia dla ZSRR.

Na takim tle powstała decyzja bloku partii demokratycznych Berlina powołania nowych demokratycznych władz miejskich dla całego miasta.

Powołanie nowych władz stawia Anglosasów w trudnym położeniu, gdyż nie ulega wątpliwości, że ludność zachodnich sektorów będzie się domagała od nich zgody na faktyczne rozciągnięcie władzy nowego magistratu i na te sektory. Żądania te będą tym mocniejsze, że wobec całkowitego zamknięcia „mostu powietrznego” sytuacja gospodarcza w sektorach zachodnich stała się wprost tragiczna. Nowe władze natomiast, utrzymując stosunki gospodarcze ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, będą w możności zaspokoić wszystkie potrzeby ludności całego miasta. (W)

Drugi dzień procesu sprawców zająć w Kamieńsku i Gorzkowicach

ZEZNANIA KS. OPASEWICZA

Szczegóły zająć w świetle zeznań świadków

ŁÓDŹ. (PR). Przesłuchiwana w drugim dniu rozprawy gospodyni ks. Opasewicza — Izabella Dukowicz nie przyznaje się do winy, oświadcza jednak, że po wizycie studentów na plebanii opowiadała swej sasiadce członkini Bractwa Różańcowego — Wałowiczowej, jakoby studentki wynieśli z plebanii krzyż. W rzeczywistości jednak oskarżona była przekonana, że krzyż wynieśli malarze zatrudnieni przy odnawianiu kościoła. Oskarżona przyznaje się również do rozsiewania plotek o rzekomym sprofanowaniu cmentarza.

Następnie składa zeznania ks. Opasewicz, który do winy się nie przyznaje. Twierdzi, że nie pozwolił studentom oglądać przedmiotów liturgicznych w zakrystii tłumacząc to tym, że jego władza jest biskup w Częstochowie, nie zaś biskup Łódki. Oskarżony twierdzi, że nie zaprzeczał prowokacyjnym plotkom o rzekomym sprofanowaniu cmen-

tarza, gdyż uważał je — jak mówi — „za zwykłe gadanie”. W dniu zająć słyshał wprawdzie jakieś odgłosy, ale ponieważ go to nie obchodziło, położył się spać. W dalszym ciągu ks. Opasewicz wyjaśnia, że na skandaliczne zajęcia nie reagował, gdyż mógł to rzekomo robić tylko z ambony, na co nie pozwolił mu stan zdrowia. Na pytanie prokuratora dlaczego nie wysłał dla uspokojenia tłumy wikariusza, ks. Opasewicz, początkowo nie udziela odpowiedzi, następnie zaś twierdzi, że nie miał do tego prawa.

Sąd przystąpił z kolei do przesłuchania szeregu świadków — studentów i asystentów Muzeum Wielkopolskiego, z których wielu do dzisiejszego dnia nosi ślady pobicia.

Świadek Dobrzycki — asystentka Muzeum Wielkopolskiego, magister historii sztuki, na skutek zająć w Kamieńsku uległa złamaniu nosa, zebra i innym urazom i przebywała wskutek tego 5 tygodni w szpitalu.

Zeznania świadków studentów Olgierda Puciaty i Mańczaka oraz kierownika grupy Świechowskiego dotyczące zająć w Gorzkowicach. W czasie obiadu w miejscowej restauracji do grupy studentów podszedł oskarżony Wacław Obst, zadając prowokacyjne pytania. W czasie rozmowy z Obstem kierownik grupy Świechowski dokładnie wytłumaczył oskarżonemu rolę studentów i okazywa dokumenty. Po pewnym czasie do restauracji weszło kilkunastu mężczyzn, którzy otaczając studentów kołem, bez słowa poczęli ich bić.

Świadek Mańczak stwierdza, że wybiegł z restauracji, aby udać się na posterunek MO, jednak przed restauracją stał już tłum mężczyzn, kobiet i dzieci, uzbrojonych w widy i pałki itp. Ucieczka się nie udała. Kilku mężczyzn schwytało świadka i biło w dalszym ciągu. Wyrwawszy się oprawcom świadek schronił się w sklepie z żelastwem. W międzyczasie nadjechała autem kol. Ratajczak, która zwróciła się do ks. Łabendy stojącego obok sklepu z prośbą o interwencję. Ks. Łabenda mimo, iż dobrze wiedział kim jesteśmy, nie powiedział jednak słowa w naszej obronie. W tym samym czasie w obecności ks. Łabendy uderzono kol. Ratajczak tak mocno, że upadła na ziemię. Widząc obojętną postawę ks. Łabendy tłum dopadł drzwi sklepu, w którym się schronił świadek.

Wszyscy świadkowie zgodnie stwierdzają, że byli niezmiernie zaskoczeni stanowiskiem obu kapłanów ks. Opasewicza w Kamieńsku i ks. Łabendy w Gorzkowicach. Świadkowie stwierdzają również, że bracia Wacław i Władysław Obst byli prowokatorami i inspiratorami pobicia studentów.

Świat w kilku wierszach

DUESSELDORF. Brytyjskie władze okupacyjne podały do wiadomości, że 149 fabryk i zakładów przemysłowych koncernu Kruppa w Essen nie będzie podlegał demontażowi.

GENEWA. Międzynarodowa Organizacja do spraw uchodźców przeznaczyła dotychczas ogółem 5 statków celem ewakuacji uchodźców europejskich z Chin. Statki te mają udać się do Chin w styczniu lub w lutym przyszłego roku.

WASZYNGTON. Podano tu do wiadomości, że administrator planu Marshalla — Hoffman — wyjedzie w końcu tygodnia do W. Brytanii, a następniednia się do Chin.

RZYM. Szef sztabu włoskich sił zbrojnych, gen. Marras, wyjechał do Waszyngtonu.

LONDYN. Paryski korespondent Reutera dowiaduje się, że istnieje możliwość przedłużenia się obecnej sesji Zgromadzenia ONZ poza przewidziany początkowo termin 11 grudnia. Ostateczna decyzja w tej sprawie ma zapadnąć na czwartkowym posiedzeniu komisji głównej.

LONDYN. Według doniesień z Szanghaju lotnicy przybyli z rejonu Suzhou opisują panującą tam panikę. Rząd Kuomintangu zarządził całkowitą ewakuację tego kraju. Oficerowie i żołnierze walczyli o miejsca w nielicznych samolotach, jakimi rozporządzali. Pociągnęło to za sobą wiele nieszczęśliwych wypadków.

PARYŻ. Na posiedzeniu ONZ rzecznik Izraela Eban oświadczył, że Żydzi nie mogą przyjąć rezolucji brytyjskiej w sprawie Palestyny nawet po wprowadzeniu wczorajszych poprawek. Eban nie zgadza się z propozycją, by komisja miała uzyskać prawo do wytyczenia granicy. W zdaniem powinno to nastąpić jedynie drogą rokowań między dwiema stronami zainteresowanymi. Delegat USA Rusk poparł zmienne rezolucję brytyjską.

720 proc. normy wykonał górnik Zieliński

GLIWICE (PAP). Kopalnia „Makoszowy” należąca do gliwickiego Zjednoczenia Przem. Węglowego doniosła o pobiciu rekordu Cyronia. Przewodnik pracy Zieliński wykonał w listopadzie br. ca 720 proc. normy. Górnik Zieliński ma 31 lat. Pracuje w swoim zawodzie 18 lat. Do Polski przyjechał z Francji, gdzie już od dawna należał do partii komunistycznej.

Zieliński z miesiąca na miesiąc poprawiał wyniki pracy. W czerwcu br. osiągnął 668 proc. normy (zarobek jego wynosił wtedy 104 tys. zł).

W listopadzie osiągnął wspaniały wynik 720 proc. normy. Było to wynikiem systematycznej, wytężonej i nadzwyczaj sprawnie zorganizowanej pracy.

Pierwsze uchwały nowego magistratu berlińskiego

BERLIN (PAP). Nowowyzbrany magistrat postanowił podjąć natychmiastową akcję pomocy zimowej dla ludności. Do programu tego należy zabezpieczenie ludności w opał i prąd elektryczny, natychmiastowe wprowadzenie kart, upoważniających do nabycia odzieży, realizację podwyżki uposażeń o 50 proc. dla wszystkich robotników, oraz pracowników zakładów samorządowych i publicznych. Magistrat postanowił również zorganizować w zakładach pracy w Berlinie współpracownictwo pracy i premiowanie przodowników.

Dr Friedensburg niepotrzebny

BERLIN (obsł. wł.). W konsekwencji wyboru nowego nadburm. Berlina, policja niemiecka sektora wschodniego nie dopuściła wczoraj pełniącego dotychczas obowiązki nadburmistrza dra Friedensburga do jego gabinetu w ratuszu położonym w radzieckim sektorze.

46

Co robić? Oparł się o ścianę. Trwoga sparaliżowała jego ruchy. Nie mógł uczynić ani kroku.

Co robić? Umysł jego bezskutecznie szukał jakiegoś wyjścia z tej sytuacji. Przecież na dłuższą metę, spotkanie z Sylwią jest nieuniknione.

A więc? Tak! Trzeba uciekać! To jedyne wyjście — uciekać!

Jak gdyby pod napływem nowej fali energii Marek ruszył z miejsca. Pójdzie do Marii: przecież niemożliwe ażeby wyszła z gmachu. U doktora jej nie było. Pójdzie więc do niej i porozmawia. Trzeba natychmiast przystąpić do dzieła. Zorganizować ucieczkę! Jest zdany tylko na własne siły, nie może liczyć na niczyją pomoc...

Marię zastał siedzącą przy stole. Pograżona w głębokiej zadumie w pierwszej chwili nie zauważyła jego wejścia. Stała przy drzwiach. Nie śmiał jej przeszkodzić. Wtem Maria podniosła głowę.

— Boże! — wykrzyknęła przerażona — co panu jest? Marek wyglądał rzeczywiście strasznie. Na białej twarzy wyraźnie odcinały się czerwone, nabrzmiałe blizny. Zwierzchna czupryna opadała na czoło.

— Muszę uciekać — odrzekł krótko.

Maria podeszła bliżej. Ujęła go za rękę i pociągnęła do fotelu.

— Niechże pan siada i uspokój się wpierw. Co się z panem właściwie dzieje?

Spojrzał na nią z wdzięcznością. W kilku słowach opowiedział o spotkaniu z Sylwią.

— Nie pozostaje mi więc nic innego, jak tylko uciekać, i to uciekać natychmiast.

— Jaktó. Więc pan chciałby zostawić mnie samą i bez opieki.

Marek zaprzeczył gorąco.

— Ależ nie, nic podobnego. Ja chciałem właśnie z panią omówić pewne szczegóły, dotyczące naszej wspólnej ucieczki. A czasu mamy przecież mało.

— Czyżby to było możliwe? Panie Marku, wierzyć mi się nie chce, że może już za kilka dni miałabym być na wolności i mogłabym widzieć narzeczonego...

Marek drgnął. Maria doskonale zauważyła jego odruch.

— Panie Marku, proszę mi wybaczyć, że zawsze myślę o sobie. Ale przecież pańskie imię zawsze będzie się kojarzyć z moim szczęściem. Bo o ile doczekam się tej chwili, że zobaczę znów Henryka, to tylko panu będę mogła to zawdzięczać...

Marek zmieszał się.

— Nie, to nie ważne. Ja bardzo, naprawdę bardzo się cieszę, że mogę być pani w czymkolwiek pomocny. Przecież to jest także moim obowiązkiem. Ale teraz nie tracmy czasu. Obmyśliłem w zarysach plan naszej ucieczki. Chcę go pani przedstawić, gdyż pomoc pani w jego zrealizowaniu jest konieczna.

Maria usiadła na tapczanie.

— Słucham. Co tylko będzie w mojej mocy zawsze zrobię.

— A więc przede wszystkim...

Nagle Marek usłyszał jakieś szmery przy drzwiach.

Zerwał się gwałtownie. Greul podsłuchiwał! — pomyślał — co teraz?

Gorączkowo począł ustawiać na tacy talerze, jakie pozostały jeszcze na stole od ostatniego posiłku. Maria znieruchmiała i przerażonym wzrokiem patrzyła na wolno otwierające się drzwi. Do pokoju wsunęła się potworna głowa karła. Spod kosmyków włosów spadających mu na czoło spoglądała para bystrych oczu.

— Szef panią prosi — zwrócił się do Marii.

Przerażona dziewczyna wstała i ruszyła do drzwi. Marek drżącymi rękoma uchwycił tacę.

— No mój szanowny kolego, coś za często tutaj przebywasz. Co cię tutaj tak przyciąga? — usłyszał głos Sella.

Marek odwrócił się gwałtownie.

— A cóż to ciebie tak bardzo interesuje? Mam pole-

Wszystkim, którzy okazali nam tyle serca i współczucia z powodu śmierci naszej najukochańszej Żony i Matki śp.

Genowefy z Sobieskich

Pałaszewskiej

składamy serdeczne „BÓG ZAPŁAĆ”.

09592

Mąż, córka, syn i rodzina

cenie szefa — obsługiwać, to i muszę przychodzić.

— No, no, pilnuj się tylko. Nie wiesz jeszcze chyba o tym, że szef już ci nie dowierza. Przyjechał nowy gość i ja będę obsługiwał.

Marek omal nie wypuścił z rąk tacy. — Sylwia — pomyślał.

— Co to za nowy gość? Mężczyzna czy kobieta? — powiedział wolno usiłując nadać swemu głosowi jak najbardziej obojętny ton.

— Kobieta. Ale jaka mówię ci... — odpowiedział ze znaczącym uśmiechem.

Marek był pewien — Sell mówił o Sylwii. Korzystając jednak z nadarzającej się okazji, postanowił go wybać.

— A co ona za jedna Polka czy Niemka?

— Niemka — odparł karzeł. Zresztą moja stara, bardzo, bardzo dobra znajoma. Była tu już u nas, opiekowałem się nią. A wiesz dlaczego ona mi się tak podoba? Bo ma śliczne imię.

— Na pewno Brunhilda — zażartował Marek.

— Głupiś! Wyobraź sobie — Sylwia!

Marek mimo wszystko nie zdołał opanować drżenia na dźwięk usłyszanego imienia. Bystre oko Sella dostrzegło to natychmiast.

— Co? Może ją znasz?

— Nie, tylko będąc jeszcze marynarzem, w czasie pobytu w Marsylii, zapoznałem jedną Sylwią. To była kobieta...

Sell zarechotał głucho.

— No, bądź pewny, że ta Sylwia na pewno twojej nie ustępuje...

Marek wiedział już teraz wszystko co potrzebował. Gdyby mógł to uściskałby tego potwornego karła za wiadomość, jaką mu przyniósł. Przecież to się wspaniale składa. Z tą chwilą, gdy Sell będzie obsługiwał Sylwią, zmniejszyła się znacznie możliwość zetknięcia się z nią. Ma więc teraz o wiele spokojniejszą głowę, może zabrać się do pracy nad zorganizowaniem ucieczki. A może od Sella będzie mógł się dowiedzieć dlaczego Sylwia tutaj przybywa, i co ją łączy z tym środowiskiem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

CZĘSTOCHOWA musi pracować nad usunięciem braków

Częstochowa, w listopadzie Dzisiejsza Częstochowa powstała z połączenia w r. 1826 dwóch osad miejskich: Starej Częstochowy, skupionej na zachodnim wybrzeżu Warty i Nowej Częstochowy, położonej przy klasztorze Jasnoogórskim.

Przez pierwszych 150 lat istnienia Starej Częstochowy, rozwijała się ona normalnie, natomiast następnych 150 lat na skutek przekształcenia klasztoru na twierdzę i gromadzonych w nim bogactw, — to nieprzerwany niemal łańcuch klęsk dla miasta, niszczonego, lupionego i obciążanego haraczami przez oblegające fortece wojska.

Drugi dziesięć lat XIX stulecia przynosi miastu pewną stabilizację stosunków, stwarzającą podłoże dla jego późniejszego rozwoju. W roku 1861 Częstochowa wraz z przedmieściami liczyła zaledwie 9.471 mieszkańców i nie posiadała prawie żadnego przemysłu. Ówczesny przemysł

częstochowski nie zatrudniał więcej niż 50 osób. Dopiero ostatnie 30-lecie ub. wieku staje się okresem przełomowym dla rozwoju miasta, przy czym decydującą rolę odegrała silna ekspansja przemysłu miejscowego. Przyczyną tej ekspansji były w pierwszym rzędzie doskonałe warunki naturalne okolicy, obfitującej w zasobne i nadające się do stosunkowo łatwej eksploatacji złoża rudy żelaznej oraz bogate pokłady wapienia i wyborowe gliny. Dzięki tym warunkom powstały w Częstochowie zakłady przemysłu drzewnego, mineralnego i metalurgicznego.

Oto kilka cyfr, ilustrujących wspaniały rozwój przemysłu częstochowskiego w ostatnim 30-leciu ub. wieku. Najstarszymi firmami przemysłowymi w Częstochowie były palnia chemiczna i farbiarnia Heiningera (1860 r.), browar Szwedego, papiernia oraz drukarnia Kohna i braci Oderfeld, założone w r. 1866. Te cztery firmy oraz fabryki dewocjonalii reprezent. cały przemysł częstochowski. Dopiero od r. 1881 kiedy powstała fabryka zapalek, datuje się szybszy rozwój naszego przemysłu. Z kolei w szybkim tempie powstały: 1883 i 1884 „Częstochowianka”, 1884 „Stradom”, 1886 „Peltzer”, 1889 „Motte”, 1896 „Warta”, 1897 huta szkła „Paulina”, 1898 huta żelaza w Rakowie, 1901 fabryka kapeluszy.

Nic dziwnego, że wobec takiego rozwoju przemysłu, w roku 1900 liczba

mieszkańców Częstochowy wzrosła już do 47.573 osób. Wielkie fabryki (przeważnie włókiennicze, zatrudniające po kilka tysięcy robotników, potrzebowały wielką ilość rąk do pracy. Spowodowało to oczywiście ogromny napływ ludności z ubogiej okolicy rolniczej, tak że z początkiem roku 1939 Częstochowa liczyła już 137.623 stałych mieszkańców. Liczba zakładów przemysłowych wzrosła już do 400.

Jest rzeczą zrozumiałą, że tak szybka rozbudowa miasta, odbywająca się głównie w latach międzywojennych, spowodowała, że miasto zabudowane zostało bez przemyślanego planu. Ponadto ówczesny samorząd nie poczynił odpowiednich inwestycji (poza wodociągami i kanalizacją). Toteż braki i zaległości w urządzeniach miejskich są znaczne.

Fakt, iż Częstochowa stała się jednym z poważniejszych ośrodków turystycznych w kraju, ściągającym rok rocznie setki tysięcy pielgrzymów i wycieczek z kraju i zagranicy, stanął Zarząd Miejski w wywołanej Częstochowie wobec poważnego zadania usunięcia skutków minionej wojny i jak najszybszego wyrównania przedwojennych zaległości inwestycyjnych. I trzeba przyznać, że niełatwe to zadanie Zarząd Miejski stopniowo wypełnia, pomimo poważnych trudności finansowych. (S. B.)

Zukośa Plotka

Jedną z wad naszego narodu jest chętnie przyjmowanie wszelkich najbardziej nawet nieprawdopodobnych sensacji i szerzenie plotek. Nie tak dawno jeszcze mówiono powszechnie o podniesieniu opłat telefonicznych. Ostatecznie jednak Ministerstwo Poczty i Telegrafów pogłoskę tę oficjalnie zdementowało. Plotkę zatkano „gębę”. Plotka przegrała, ale zupełnie za wygraną nie dała. Przegrała „łam” — „wygra” gdzie indziej.

Dziś szerzy ona „miesłychną wieść” że wkrótce podniesione zostaną opłaty za udzielanie przez Kościół ślubów i chrztów. Plotka wymienia tu cyfry sięgające 30.000 zł za udzielenie ślubu kościelnego i 10.000 zł za udzielenie chrztu. Oczywiście i te „wieści” pozabawione są wszelkich podstaw. Jasne bowiem jest, że „koszty manipulacyjne” związane z udzielaniem tych sakramentów nie uległy zwwyżce. Tak informuje nas Łódzka Kuria Biskupia. A więc i tutaj plotka przegrała.

Plotka jest stugębna i niechętna naszemu ustrojowi. Szerzy dywersję na wszystkich odcinkach naszego życia i pracy. Mówi o niedalekim już, wysokim opodatkowaniu odbiorców lampowych. Mówi o tym w momencie, gdy w całym kraju istnieją i działają komitety radiofonizacji, kiedy Państwo, nie mogąc podciąć produkcji aparatów lampowych, produkuje jedyny w tej chwili dostępny dla niedostatecznie jeszcze uposażonych ludzi pracy środek łączności ze światem — głośniki. Mówi o tym — plotka posługuje się oczywiście różnymi porównaniami.

Plotka mówi także o samochodach. I tutaj jednak pozycja jej nie jest mocniejsza. Plotka bowiem zapomina o tym, że w państwie postępu (także technicznego) samochód nie jest luksusem, lecz środkiem transportu towarów i ludzi. Że „sanacyjnie” pojęte zagadnienie motoryzacji kraju, nie wytrzymało strasznej próby życiowej w r. 1939 i że dlatego każdy nowy samochód wifany jest dziś przez Państwo z należytym zrozumieniem jego wartości w życiu nowoczesnego kraju. Plotka zapomina o tym, że kłam jej zadaje rzeczywistość. Niechaj więc wyjdzie na ulice wielkiego miasta, niechaj spróbuje przejść przez ulice wtedy, kiedy zechce. Zatrzyma ją milicjant, by najpierw przepuścić dłuższy niż przed wojną sznur samochodów. Niechaj wreszcie zajrzy do rzetelnej statystyki pojazdów mechanicznych i porówna ją ze statystyką przedwojenną!

Plotka zawsze wie, co czyni. Wie także, że czyni źle. I chociaż prawda codziennie zadaje jej kłam — plotka żyje. Żyje dzięki tym, którzy ją powtarzają, nie sprawdzając jej wartości!

Po procesie kagulardów Francuski faszizm na ławie oskarżonych

W Paryżu zakończył się przed kilkoma dniami proces kagulardów, na który Francja czekała 11 lat. Przystępów ujęto bowiem już w 1937 r., o czym doniosły wówczas lekoniczne komunikaty prasowe: władze bezpieczeństwa odkryły spisek, zagrażający bezpieczeństwu państwa. Śledztwo w toku.

Cóż to za spisek, jacy przestępcy, dla których osądzenia trzeba było czekać 11 lat?

Dla orientacji trzeba przypomnieć, że cała ta afery rozegrała się w okresie rządów Frontu Ludowego. W numerach przedwojennego tygodnika „Mercuriusz Polski” znajdujemy szereg informacji na ten temat. Otóż organizacja kagulardów (la cagoule — kaptur) albo CSAR (Comité secret d'action revolutionnaire) to „niewinna” organizacja samobrony przemysłowców francuskich przed zamachami ze strony komunistów i socjalistów. Wykryte

magazyny broni — to po prostu prowokacja rządu. Tak ocenił ówczesny wydział reakcyjny „Mercuriusz Polski”.

W rzeczywistości la Cagoule, to potężna organizacja terrorystyczna, z własnym wywiadem, z własnymi sądami kapturowymi, z szeroko rozgałęzionymi maczkami. Organizacja, która ma na swym koncie przerażającą ilość morderstw, popełnianych na przeciwnikach i współpracownikach, którzy... za wiele wiedzieli. Na liście zamordowanych znajdują się m. in. dwaj wybitni włoscy działacze antyfaszystowscy Carlo i Nello Roselli, którzy po ucieczce z więzienia Mussolini'ego rozwinęli w Włochy działalność wśród emigracji włoskiej w Paryżu. Mord na braciach Roselli poruszył do głębi ówczesny świat.

Policja wpadła na trop kagulardów zupełnie przypadkowo, aresztując (ciąg dalszy na stronie 6)

CZYTELNICY pisa... PKP wyjaśnia

W związku z artykułem, zamieszczonym swego czasu w „IKP” pt. „W sprawie biletów kolejowych”, Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku wyjaśnia, że ograniczenia przy stosowaniu zniżki przy przejazdach na urlopy za okazaniem zaświadczeń OKZZ wprowadziło Min. Komunikacji dla przeciwdziałania licznym nadużyciom, jakie stwierdzono po wprowadzeniu tej ulgi. W szczególności wykorzystywano je do wyjazdów, nie mających nic wspólnego z urlopem. Od 1. 8. 1947 r. można było korzystać z tej ulgi najwcześniej po upływie 7 dni od daty stempla stacji wyjazdu pierwotnego. Z dniem 1. 1. 1948 r. Ministerstwo Komunikacji złagodziło ten przepis zezwalając na stosowanie ulgi w drodze powrotnej już po upływie 5 dni od wyjazdu pierwotnego.

W odpowiedzi zaś na naszą notatkę prasową pt.: „Chaos kilometrów na PKP”, ta sama Dyrekcja Kolejowa wyjaśnia, że „zainteresowany kasjer biletowy stacji Bydgoszcz pomylił się przy ustalaniu odległości taryfowej w relacji Bydgoszcz — Zakopane przez Karsznice — Herby Nowe — Katowice — Kraków. Faktyczna odległość tejże relacji wynosi tylko 594 km. Odnosny kasjer nie przypomniał sobie jednak, aby zainteresowana podróżna zwróciła uwagę na mylne obliczenie odległości i należności za bilet”. W końcu Dyrekcja Okręgowa Kol. Państwowych prosi o przedstawienie wspomnianego biletu celem zarządzenia zwrotu nadpłaty.

Wyjaśnienie powyższe wymaga i naszego dodatkowego wyjaśnienia:

1. Kasjerowi w Bydgoszczy istotnie zwrócono uwagę na mylne obliczenie — i to przy świadkach, których nazwiska są nam znane. Kasjer uznał siebie za nieomylnego i w dyskusję wdał się w ogóle nie chcąc.

2. Ów pasażer — zgodnie z przepisami kolejowymi — oddał bilet u celu podróży, tj. w Zakopanem, wobec czego nie może przedłożyć tego biletu „celem zarządzenia zwrotu nadpłaty”. Jeśli kolej zawiadła i jeśli to zostało ustalone ponad wszelką wątpliwość (wykazano to kopia biletu blankietowego), to po cóż ta cała biurokracja, z którą się dziś jak wiadomo walczy, pocóż to w ogóle żąda się od pokrzywdzonego pasażera czegoś, co jest sprzeczne z przepisami kolejowymi? Takie podejście do sprawy przypomina mocno austriacką zasadę: „po co upraszczać, jeśli można komplikować!”

Zagadnienia Prawda o „bezrobociu”

W całym kraju akcja współzawodnictwa pracy przybiera na sile. Wszędzie załogi robotnicze wkładają maksimum wysiłku, by produkować w największym osiagalnym poziomie. Rośnie tempo pracy zwłaszcza w obliczu Kongresu Zjednoczeniowego.

W tym samym czasie pewna kategoria ludzi stoi zdala od tego gigantycznego wysiłku narodowego. Mówią o tym kartoteki poszczególnych Urzędów Zatrudnienia, na których figurują nazwiska ludzi, znanych niekiedy już przed wojną jako „zawodowi bezrobotni”. Wojna i pierwszy okres powojenny spod znaku szabru zrobiły także swoje.

Oczywiście wśród zgłaszających się w Urzędach Zatrudnienia są i prawdziwi bezrobotni, ludzie uczciwie zabiegający o pracę. Są oni jednakże w znacznej mniejszości. Większość rejestrujących się to kombinatory, którym nie potrzebna jest praca, lecz zaświadczenie o poszukiwaniu jej. Zwłaszcza w związku z ostatnim uregulowaniem czynszów mieszkaniowych ta kategoria „bezrobotnych” wzrosła znacznie. Bezrobotnymi są dziś nawet ludzie, którym także bez pracy zarobkowej starczy na rozrzutny tryb życia i trwonienie pieniędzy w lokalach rozrywkowych.

Paradoksalna jest np. sytuacja na rynku pracy w Warszawie. Gdy przedsiębiorcy budowlani daremnie poszukują sił ludzkich, gdy poszczególne instytucje i zakłady przemysłowe są w wiecznej pogoni za ożwoikiem pracy — w warszawskim Urzędzie Zatrudnienia notuje się w tym samym czasie tysiące „poszukujących pracy”.

Jedno z pism warszawskich zadało sobie trud i wynotowało szereg nazwisk z kartotek Urzędu Zatrudnienia w celu osobistego zetknięcia się z owymi „bezrobotnymi”. Wynotowano szczególnie nazwiska takich zarejestrowanych

bezrobotnych, którzy w ciągu paru miesięcy potrafili kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt razy odmówić przyjęcia pracy.

Jak żyją ludzie, którzy, rejestrując się w Urzędzie Zatrudnienia nie przyjmują żadnej ofiarowanej im pracy?

Jeden z takich bezrobotnych, który odmówił przyjęcia pracy 38 razy, mimo braku stałych zarobków oświadczył, że „jakoś się żyje”. Zapytani sąsiedzi oświadczyli, że jest to notoryczny pijak i awanturnik. Pracują na niego żona i 15-letni syn. Zarobki ichów notoryczny „bezrobotny” częściowo przepija, maltretując przy tym tych, którzy go żywią.

Jakiś 22-letni młodzieniec wręcz oświadczył, że uważa pracę za niezaskożoną karę, za przekleństwo życia. Włóczy się on całymi dniami po kolegach, pije wódkę i wiecznie ma czas. Utrzymuje go z pracy stara matka. Dla zamydlenia jej oczu młodzieniec chodzi istotnie do Urzędu Zatrudnienia, z którego wraca z oświadczeniem, że pracy dla niego nie było. W rzeczywistości odrzuca każdą proponowaną mu pracę.

O wielu „zawodowych bezrobotnych” wiedzą sąsiedzi najlepiej, jak i z czego oni żyją. Czerpią dochody z nielegalnego handlu albo z wyprzedazy zapasów pochodzących z szabru, a nawet z kradzieży. Niejeden z takich „bezrobotnych” kwalifikuje się na ławę oskarżonych jako szkodnik społeczny.

Musimy znaleźć drogi i sposoby aby odróżnić prawdziwego bezrobotnego od „bezrobotnego”, któremu żadna praca nie odpowiada. W czasach olbrzymiego wysiłku narodowego nad odbudową, rozbudową i przebudową kraju nie wolno nikomu wymigiwać się od współdziałania w wielkim dziejowym procesie twórczym dla dobra Polski i przyszłych pokoleń.

Wrocław przy pracy nad odgruzowaniem miasta

Korespondencja własna „Ilustrowanego Kuriera Polskiego”

Wrocław, w grudniu Dnia 30 listopada odbyło się posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej, na którym wyczerpująco sprawozdanie z działalności resortu technicznego Zarządu Miasta złożył wiceprezydent miasta Horwath, podając wiele interesujących cyfr i faktów, dotyczących akcji odgruzowania miasta.

Akcja ta rozpoczęła się jeszcze w październiku ub. roku z inicjatywy partii robotniczych i czynników społecznych. W grudniu przejęta została przez Zarząd Miasta cała akcja w ramach planu zatrudnienia zimowego finansowanego przez Min. Pracy i Opieki Społ.

Czynnik społeczny, który całą akcję rozpoczął, słusznie nadal interesuje się nią, udzielając samodzielnemu oddziałowi odgruzowania dużej pomocy, co przejawiało się zwłaszcza w okresie WZO.

Odgruzowanie miasta prowadzone w trzech punktach: 1) od placu Bohaterów Getta do ul. Świdnickiej i między ulicami Kazimierza Wielkiego i Ofiar Oświęcimskich, 2) w rejonach ulic Prostej, Kolejowej, Swobodnej, Zielnickiej i Gajowickiej i 3) w rejonie między ulicami Szewską, Świdnicką, Olawską i Teatralną.

Punkty drugi i trzeci zostały ostatnio zlikwidowane. Czynny jest nadal punkt 1. Ponadto oddział odgruzowania w związku z Kongresem Intelektualistów odgruzował w rekordowym czasie (6 dni) teren między Uniwersytetem i Ossolineum oraz Plac Uniwersytecki.

Każdy z punktów odgruzowania miał następujące zadania: wyburzenie

domów, zasypianie piwnic, wywiezienie gruzu oraz wybiórki cegły i złomu. Wyniki prac od 1 stycznia do 15 listopada przedstawiają się cyfrowo następująco: murów wyburzono 69 tys. 950 m kub., gruzu wywieziono 76.970 m kub., wydobyto 12.888.510 sztuk cegieł i 3.831.617 kg żelaza.

Z początkiem kwietnia utworzona została specjalna grupa samochodowa, która miała za zadanie oczyszczenie głównych arterii komunikacyjnych miasta z gruzu. W akcji odgruzowania czynne były 4 buldozery, 1 dźwig, 1 ciągnik 2 lokomotywy Diesla, 1 normalnotorowa lokomotywa parowa, 60 wagonów, 1 kruszarka i sprzęt wąskotorowy. Gruz wywożono na zypisko w Mułoborze, odległe o 7 km od Wrocławia. Niewypały i bomby lotnicze usuwały wojskowe patrole niemieckie. Do 15 bm. wyjechało z miasta 4.312 wagonów kolejowych z gruzem oraz 1336 wagonów z cegłą. Cegły sprzedano 11.966.000 sztuk, żelomu 1.274.000 kg, dźwigarów żelaznych 249 tys. kg. Wpływy ze sprzedaży materiałów uzyskanych z rozbiórki wyniosły 48.328.750 zł.

Nadmienić należy, że samodzielnemu oddziałowi odgruzowania przyczynił się wcale do usuwania śladów niemieckich w mieście. Rozebrano i usunięto prawie wszystkie pomniki niemieckie które służyły do niedawna większe place Wrocławia (zg)

OBYWATELU!
W TWĄ DOBRĄ WIERZĄ:
sieroty, starcy, bezdomni
i opuszczeni.
Nie zawiedź ich zaufania.

Na miejscu zbrodni hitlerowskiej

Pomnik pod Sochaczewem ku czci 50 rozstrzelanych żołnierzy bydgoskiego Batalionu Obrony Narodowej

Bydgoszcz, w listopadzie

W tragiczny dzień 22 września 1939 r., gdy w lasach nadwiślańskich konało echo ostatnich salw, a bohaterska Warszawa stawała jeszcze czoło najeźdźcy, w Sochaczewie dopełniała się gehenna garstki wiernych synów Ojczyzny z bydgoskiego Batalionu Obrony Narodowej.

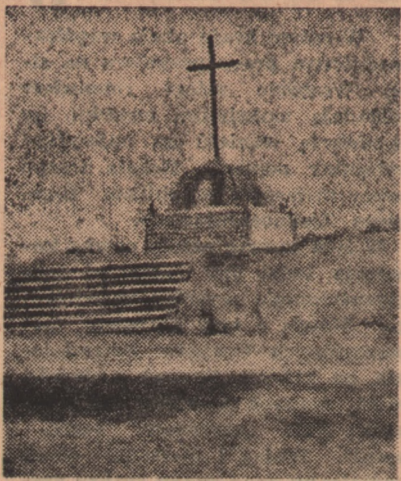
Wzięci zostali oni do niewoli w łuku Wisły wraz z innymi towarzyszami broni z różnych formacji bojowych bohaterskich dywizji poznańskich i pomorskich. Spędzeni na dziedzińcu fabrycznym zamarych w swym ruchu Zakładów Przemysłowych Boryszew pod Sochaczewem, męcząc się jeńcy za przynależność do formacji Obrony Narodowej skazani zostali w liczbie 50-ciu na śmierć przez rozstrzelanie.

Jak gdyby dla większego poharbienia czołwieczeństwa, skazanych jeńców powieszono drutem kolczastym i pod ostrzem bagnetów popędzono gromadą poprzez wyboistą i pełną pyłu drogę do pobliskich glinianek cegielni boryszewskiej. W ostatniej wędrówce polskim jeńcom towarzyszył proboszcz parafii w Kozłowie Biskupim ks. Rączka, obecny do ostatniej chwili życia skazanych.

Po przybyciu na miejsce kaźni, straceńców sprowadzono z nasypu brukowanej drogi wiodącej do wsi Kozłów Biskupiej na prawą stronę w dół do porosłej sitowiem i olszyczkami glinianki, poczem po rozbiciu całego oddziału na dwie grupy, poprowadzono najpierw jedną grupę przez drogę na przeciwną stronę, gdzie w odległości kilkudziesięciu kroków od traktu ustawiono ich w wątku glinianki pod burta i salwą karabinową przecięto nie młodego i bujnego ich życia. W podobny sposób Niemcy kaci rozprawili się z pozostałą drugą grupą jeńców, dających jeszcze oznaki życia i napelnających bolesnymi jękami ciszę jesienno-wieczoru. Dobijano ich wystrzałami z rewolweru, a ponieważ szybko nastąpił zmierzch, niechętnie pracowcy posługiwali się latarkami elektrycznymi.

Na wiosnę 1940 r. staraniem sochaczewskiego Komitetu Polskiego Czerwonego Krzyża po uzyskaniu zgody ze strony odpowiednich lokalnych władz okupacyjnych dokonano ekshumacji zwłok bohaterów i przeniesiono je na cmentarz parafialny w Kozłowie Biskupim odległy o niespełna 2 km od miejsca stracenia, gdzie dotąd spoczywają w bratniej mogile pod białym brzoźowym krzyżem.

W 1946 r. grono miejscowych obywateli pracowników fabryk boryszewskich postanowiło na miejscu stracenia wzniesić trwały pomnik. Powołano do życia Komitet Obywatelski, który z ofiarnych składek

miejscowego niezamożnego ludu robotniczego pobożny i skromny lecz trwały pomnik. Pomnik ten po odprawieniu Mszy św. połowej uroczystość

poświęcono w 7-mą rocznicę śmierci bohaterów przy udziale licznych przedstawicieli władz i delegacji społeczeństwa.

Wzniesiony pomnik wymaga jeszcze wykończenia, a plac dookoła pomnika — zadrzewienia. Poważnym problemem jest sprawa zgromadzenia dalszych funduszy na planowaną przez komitet budowę nagrobka na bratniej mogile bohaterów w Kozłowie Biskupim.

Ponieważ miejscowemu społeczeństwu nieznane były nazwiska zamordowanych żołnierzy bydgoskiego Batalionu Obrony Narodowej, przeto na granitowej tablicy umieszczonej w kole pomnika widnieje napis następujący: Miejsce męczeńskiej śmierci 50 Polskich Żołnierzy Nieznanych, rozstrzelanych w dniu 22 września 1939 r. przez zbrodniarzy hitlerowskich. Chwała Bohaterom — hańba mordercom! K. C.

Skarby 100-mil. wartości

ukrywała staruszka-wdowa

Konfiskata majątku na rzecz Skarbu Państwa

CHELMŻA (A) Całe Pomorze zostało zelektryzowane wiadomością o odnalezieniu wielkich skarbow, ukrytych w mieszkaniu blednej staruszki-emerytki Bronisławy Dormowiczowej w Chelmży przy ul. Św. Jana 2. W połowie listopada Pow. Urząd Bezpieczeństwa w Toruniu dowiedział się drogą poufną, o tym, że u wspomnianej staruszki znajdują się ukryte skarby o nieustalonej wartości. W tym celu przeprowadzono ostatnio rewizję w domu Dormowiczowej. Funkcjonariusze UB nigdy nie przypuszczali, że w małej, skromnie urządzonej izdebce znajdują skarby, które według przewidywań obliczeń sięgają wartości 100 mil. zł. W piącu znaleziono złoto, drogocenne kamienie, wyroby ze złota i platyny oraz zastawy srebrne i monety. W specjalnych garnkach, naczyniach i skłódkach, a nawet w puszkach od konserw znaleziono następujące przedmioty: 29 zegarków ze szczerego złota wysadzanych drogiemi kamieniami, 11 złotych bransolet, zdobionych brylantami, 18 pięknie rzeźbionych złotych sygnetów męskich, 32 pierścionki damskie wysadzone kamieniami, kilkanaście obrączek ślubnych, 74 brylanty, 6 sztuk złota oraz niezliczoną ilość złotych łańcuszków i medalików, szpilek do krawatów, szczerozłoty kłamer i różnych ozdób do sukien. Funkcjonariusze bezpieczeństwa znaleźli poza tym 14, o muzealnej wartości artystycznie wykonanych tyłek, pochodzących z 1800

roku, zastawy stołowe ze srebra i sporą ilość złotych i srebrnych monet. Znaleziony skarb zabezpieczono i przesłano do Min. Bezp. Publ. do Warszawy. Równocześnie sprawę przekazano władzom sądowym celem zarządzenia konfiskaty majątku na rzecz Skarbu Państwa.

Po wstępnych dochodzeniach stwierdzono, że Dormowiczowa była jak gdyby strażniczką skarbow, nie zabierając z całości nawet cząstki. Żyła ona do tej pory za pieniądze wypłacane jej jako emerytce. Obiady jadła w kuchni dla ubogich, korzystając często z pomocy PCK i MKOS. Jak ustalono dalej, wszystkie wspomniane przedmioty przywieźli w czasie okupacji z Berlina: jej brat Adam i Anna Dynas. Brat jej był volksdeutschem i powołano do wojska zginął na froncie. Bratowa zaś, pozostająca w czasie okupacji w Chelmży, uciekła przed nacierającymi oddziałami wojsk radzieckich. Przed samym odjazdem bezczelna Niemka, będąca członkinią niemieckiej organizacji kobiecej, oświadczyła bratowej, że za parę tygodni wróci jak tylko Hitler zwycięży. Nałwa Dormowiczowa wierzyła słowom swej bratowej i skarbow pilnie strzegła do czasu ich konfiskaty.

NA UBOCZU

50.000 zł grzywny za pijaństwo!

Nową formę walki z alkoholizmem jest podwyższenie ceny wódki na 1,000 zł za litr oraz spirytusu na 2,000 zł. Z wyjątkiem niepoprawnych alkoholików na to pociągnięcie Polskiego Monopoli Spirytusowego godzą się wszyscy. Domagano się zresztą tego ostatnio w licznych artykułach prasowych i rezolucjach organizacji społecznych.

Akcja antyalkoholowa prowadzona jest dziś w Polsce bardzo aktywnie na wszystkich odcinkach — tak represyjnym, jak i wychowawczym. W niektórych miastach alkoholików karze się bardzo dotkliwie — nie zwykłymi mandaczkami karnymi na kilka złotych, ale takimi grzywnami, jak np. w Kościerzynie, gdzie pewnemu pijakowi „wlepiono“ aż 50 000 zł.

Z całej Polski napływają meldunki o przekroczeniu zeszłorocznych „norm alkoholowych“. Są „kręgi, w których tegoroczna konsumpcja alkoholu przekroczyła 200 proc. konsumpcji zeszłorocznej. W świetle tych cyfr każdy środek, prowadzący do zmniejszenia plągi pijaństwa, musi być uznany za godziwy.

Z Ziem Odzyskanych

Oświata i kultura w pow. jeleniogórskim

Na terenie powiatu jeleniogórskiego istnieje 87 szkół teatralnych, kinowych i świetlicowych. Czynnych jest 9 kin, które działają we wszystkich miastach powiatu i większych ośrodkach fabrycznych. Sześć zespołów muzycznych i dwa chóry kościelne popularyzują muzykę poważną.

Powiat posiada 35 szkół powszechnych, w których pobiera naukę 8.500 uczniów i uczennic. Poza tym

istnieją 3 szkoły zawodowe o typie gimnazjalnym, 2 szkoły średnie zawodowe, 3 szkoły średnie ogólnokształcące i 5 szkół rolniczych, szkoła muzyczna, szkoła dokształcająca wżłkiennicza i liceum pedagogiczne. W Jeleniej Górze działa doskonale zorganizowana Biblioteka Powiatowa z licznymi punktami wymiany w terenie, a w Cieplicach biblioteka im. S. Bandkego, mająca charakter księgozbioru naukowego.

Powiat oleski dostawcą mięsa

Powiat oleski nie posiada rozwiniętego przemysłu, a ponieważ i gleba nie jest tu zbyt dobra, powiat nastawia się raczej na gospodarkę hodowlaną. Pod tym względem są do zanotowania poważne sukcesy, zwłaszcza w odniesieniu do nierogacizny, której stan doprowadzono do około 20.000 sztuk. Drobną własność rolna posiadała w 1945 r. zaledwie 761 koni, obecnie zaś ilość koni przekracza już 4.000. Co do bydła, to osiągnięto już 80% stanu przedwo-

jennego, doprowadzając pogłowie do 11.000 sztuk. Stan ilościowy drobiu odpowiada 70% stanu przedwojennego. W powiecie istnieje tuczarnia gęsi, posiadająca przeszło 600 sztuk. Pragnieniem miejscowych władz jest zorganizowanie w Oleśnie lub okolicy przetwórci mięsnej, która by przyczyniła się jednocześnie do pewnego wzbogacenia stosunkowo biednego gospodarzo powiatu i dostarczyć pracy pewnej ilości ludzi.

Dzielna młodzież przemysłowa

W Kłodzku istnieje trzyletnia szkoła przemysłowa. Uczniami tej szkoły są dzieci rolników i robotników. Jest ich około 300. Ci uczniowie, którzy zdobyli odpowiedni zasób wiadomości, zarówno teoretycznych jak i praktycznych, otrzymują za wykonywaną pracę wynagrodzenie. Szkoła posiada bowiem własne warsztaty mechaniczno-slusarskie oraz odlewnię żelaza.

Budynek szkolny, objęty we wrześniu br. w stanie zniszczonym, został w dużej mierze odremontowany przy

pomocy uczniów, którzy obecnie remontują przyszły internat. Na razie tylko połowa uczniów mieszka w internacie szkolnym, w przyszłości wszyscy znajdą w nim pomieszczenie.

Podkreślić należy, że w Kłodzku fakt remontu własnej uczelni przez uczniów nie jest odosobniony. Uczniowie miejskich kursów dokształcających przyczynili się również pracą do wyremontowania budynku kursów, a ponadto złożyli na ten cel 100.000 złotych.

Wydobycie wielkiego holownika

Udało się wyciągnąć z Odry, po trzyletnim okresie zatopienia, wielki holownik polniecki. Statek trzeba było przepławić na dwie części, wyjąć z wody częściami i odprowadzić do stoczni. Statek zostanie poddany gruntownemu remontowi, po którym będzie stanowił największą jednostkę tego typu na Odrze, o maszynach mocy 500 HP. Do stoczni we Wrocławiu zostały przez Gdańsk i Odrę przyholowane 4 holowniki z demobilu angielskiego, z których trzy są jednoosobowymi i jeden dwuosobowym. Ta sama droga przybyła

5 łodzi desantowych z demobilu amerykańskiego. Łodzie te brały udział w desancie w Normandii, obecnie po przerobieniu służyć będą jako holowniki na Odrze.

Dyrekcja Dróg Wodnych zamierza w roku przyszłym uruchomić nową stocznia w rejonie kanału Gliwickiego, w Ujeździe. Uruchomienie tej stoczni jest już związane z rozpoczęciem robót przy budowie kanału Odra — Dunaj. Stocznia w Ujeździe będzie nastawiona na obsługiwanie wyłącznie robót przy budowie tego kanału.

Nowa fabryka konfekcyjna

Istniejący we Wrocławiu Ośrodek Konfekcyjny, skupiający pięć fabryk, zakończył wykonanie rocznego planu produkcji w dniu 30 października.

W odpowiedzi na apel kopalni Zabrze, załogi robotnicze fabryk ośrodka uchwałyły wykonać w ciągu pozostałych dwóch miesięcy roku ponad plan 80.000 ubrań eksportowych, 30.000 kombinizonów robotniczych oraz 15.000 mundurów dla P. K. P.

Jednocześnie dyrekcja ośrodka zobowiązała się w tym samym terminie rozbudować żłobek z 66 miejsc

do 105, umeblować przedszkole, wyremontować i wyposażyć 3 świetlice fabryczne oraz odremontować zakład utylizacyjny.

Z ilości uchwalonej produkcji wykonano już i wyszono 21.000 ubrań oraz 8.000 kombinizonów i 9.000 mundurów PKP. Wykonano już prawie zobowiązania dyrekcyjne odnośnie urzędzeń socjalnych.

Na przełomie roku zostanie uruchomiona nowa fabryka konfekcyjna, pracująca głównie na zaopatrzenie sklepu odzieżowego. Załudni ona 800 nowych pracowników.

Walczyć jest dobrze zagospodarowany

Powiat wałecki należy do lepiej zagospodarowanych na Pomorzu Zachodnim. Również i ostatnia akcja siewna dała dobre wyniki, głównie dzięki stosowaniu przez rolników pomocy sąsiedzkiej. Rolnicy chętnie wzajemnie sobie pomagają i w pełni doceniają znaczenie tej ważnej akcji, która umożliwia zwiększenie terenów uprawnych.

Powoli podnosi się również techniczna obsługa roli i prace wykonywane są coraz lepiej, co wpływa na wyniki zbiorów. I tak w powiecie wałeckim rolnicy aż 97% powierzchni zasianej obsiali przy pomocy „ewników“ rządowych. Siłą pociągową wykorzystano w

100%. Zaznaczyć należy, że drobni rolnicy korzystają prawie wyłącznie z koni. Koniami zaozano około 20.000 ha, a traktorami tylko 500 ha. Ten stosunek daje obraz znaczenia konia na wsi zachodnio-pomorskiej. Do dyspozycji drobnych rolników jest tu zaledwie 18 sztuk traktorów.

O ile chodzi o ogólne wyniki zasiewów w stosunku do planu, to najlepiej wypadły zasiewy roślin oleistych; plan bowiem wykonany został w 316%. Przestrzeń obsiana tym wynosi 105%, a pszenicę tylko 19%. Ta ostatnia cyfra jest bardzo charakterystyczna; okazuje się, że rolnicy nie mają zaufania do siewu pszenicy ozimej.

Rozszerzenie składu niemieckiej komisji gospodarczej w STREFIE RADZIECKIEJ

BERLIN (PAP). Dowódca radzieckich wojsk okupacyjnych w Niemczech marszałek Sokolowski ogłosił rozkaz o rozszerzeniu składu niemieckiej komisji gospodarczej.

Rozkaz stwierdza że demokratyczny rozwój radzieckiej strefy okupacyjnej wymaga ściślejszego związania niemieckich organów administracyjnych z ludnością dla lepszego wykonania planów gospodarczych i podniesienia stopy życiowej ludności. W związku z tym skład niemieckiej komisji gospodarczej będzie rozszerzony, a liczba jej członków będzie wynosiła zamiast 36 osób, jak dotychczas — 101 osób. 48 członków niemieckiej komisji gospodarczej będą wybierały parlamenty poszczególnych krajów, wchodzących w skład radzieckiej strefy okupacyjnej, po jednym na każde 360 tysięcy ludności, a mianowicie: Saksonia — 15 przedstawicieli, Saksonia Anhalt — 12, Turingia — 8, Brandenburgia — 7, Mek-

lemburgia — 6.

15 członków niemieckiej komisji gospodarczej wybiorą demokratyczne partie polityczne, a mianowicie: Socjalistyczna Partia Jedności — 3, Związek Chrześcijański - Demokratyczny — 3, Partia Liberalno - Demokratyczna — 3, Demokratyczna Partia Ludowa — 3, Partia Narodowo - Demokratyczna — 3. Wolne Niemieckie Zw. Zawodowe wybiorą 3 przedstawicieli, Związek Samopomocy Chłopskiej — 2, Związek Wolnej Młodzieży Niemieckiej — 1, Związek Kobiet Niemieckich — 1, Związek Kulturalny — 1, i organizacje spółdzielcze — 2.

W skład niemieckiej komisji gospodarczej wejdą poza tym obecni: przewodniczący, wiceprzewodniczący i członkowie sekretariatu, przewodniczący centralnej komisji kontrolnej, kierownicy poszczególnych departamentów administracyjnych oraz przewodniczący komitetu ochrony majątku narodowego.

Kalendarzyk

Piątek, dnia 3 grudnia 1948 r.
Katolicki: Franciszka Ksawerego
Słowiański: Wistimira.

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeratów i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami), tel. 24-29.

Dziś premiera „Rewizora” — Gogola

Dziś, 2 bm. o godz. 19,30 odbędzie się w Teatrze Miejskim premiera arcydzieła klasycznego komediopisarza rosyjskiego M. Gogola pt.: „Rewizor”.

Sztukę reżyserował artysta i były długoletni dyrektor teatrów w Bydgoszczy i Poznaniu, Władysław Stoma, który też odtworzył główną rolę Horodniczego. Poza tym udział biorą: M. Bakka, M. Czarska, D. Kucka, L. Polek, L. Piłarska, M. Szczesna, R. Borecki, J. Borkowski, L. Jaroszyński, A. Koman, A. Kurylko, T. Kuźmiński, St. Lochman, Al. Olechowski, J. Rusek, Zb. Starski, W. Skrzypiański, J. Siekierzyński i H. Zuczowski.

Dekoracje projektu R. Feniuka. Wskutek wielkich kosztów wystawy wszelkie niżki nieważne.

Jutro 6 Koncert Symfoniczny

(a). Obok II symfonii Chaczaturiana, która usłyszymy na jutrzejszym koncercie symfonicznym, osobiwością będzie dawno w Bydgoszczy nie grany koncert skrzypcowy A-dur Mozarta. Wykonawcą partii solowej będzie Henryk Palutis, młody i utalentowany koncertmistrz Filharmonii Bałtyckiej w Sopocie.

Osobiste

(a). Jak się dowiadujemy, wicewójewoda mgr. Henryk Trzebiński rozpoczął z dniem 1 grudnia 1948 r. 3-miesięczny urlop zdrowotny, po upływie którego opuszcza zajmowane stanowisko.

Z ŻYCIA ORGANIZACJI BYDGOSKICH

* Zebranie Sekcji Imprezowej przy Zw. b. Wzięnie Polii. Odbędzie się w piątek, 3 bm. o godz. 19,30 w Sekretariacie Kola. Obecność obowiązkowa.

* Zebranie miesięczne Zw. Zaw. Transportowców R. P. Sekcja Automobilistów odbędzie się w sobotę, 4 bm. o godz. 18 w lokalu związkowym przy ul. Śniadeckich 8. Przybycie obowiązkowe.

Z aprowizacji

RABANKA ZA M-C LISTOPAD
Wydział Aprowizacji m. Bydgoszczy podaje do wiadomości posiadaczom kart zaopatrzenia z listopada br. zarejestrowanym w niżej podanych punktach rozdzielczych, że mogą otrzymać należny im przydział rabanki w dniach od 2. do 3. bm. włącznie i to w firmach: Spółdz. Zamknięta Zakł. Energa. Pomorza, Warmińskiego 8, Spółdz. Nitrozwiązki, Łęgowo i Jedryczka, ul. Jasna 33.

Punkty rozdzielcze wydadzą rabankę wg nast. wycen: dla kat. I „Za” — 1,4 kg na kup. 19, IR „Za” 0,7 kg na kup. 14, IRD 7 i 12 0,7 kg na kup. 19, dod. „C” 0,35 na kup. 9. Cena za 1 kg rabanki nie może przekroczyć 7,— zł. Reszta konsumentów otrzyma przydział rabanki w terminie późniejszym.

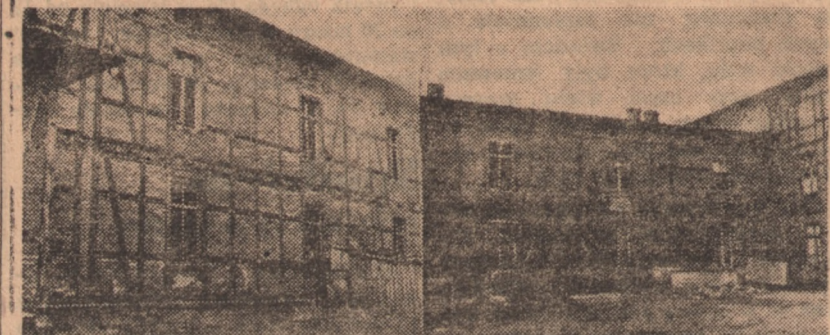
PRZYDZIAŁ MLEKA DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU

Referat Aprowizacji przy Starostwie Pow. podaje do wiadomości, iż na karty zaopatrzenia z grudnia br. wydaje się mleko świeże w niższej podanych norm: Kat. IRD-3, IRD-7, IRD-12 po 0,5 ltr. na kupony od 26—39, kat. MK IRD-3, IRD-7, IRD-12 — po 0,5 ltr. na kup. od

Żywy kontakt SPOŁECZEŃSTWA Z WOJSKIEM przybrał charakter ideologiczno-społeczny

Wszystkie zakłady pracy wezmą udział w „Akcji noworocznej”

Baraki przy ul. Pomorskiej zmieniają oblicze...

Jak już donosiliśmy, w barakach przy ul. Pomorskiej 88, w których żyje około 300 rodzin robotniczych, trwają gorączkowe prace nad wyremontowaniem izb mieszkalnych. Kosztów wielu milionów złotych Zarząd Miejski nie tylko naprawił dachy i wnętrza, ale zaopatrzył mieszkania w urządzenia kanalizacyjne, światło i głośniki radiowe.

Kwiaty przestaną być luksusem

BYDGOSZCZ (dr) Ponieważ kwiaty były z uwagi na ich wysoką cenę artykułem luksusowym i niedostępnym dla świata pracy, Państwowe Zakłady Hodowli Roślin zapoczątkowały akcję otwierania własnych sklepów z kwiatami, pochodzącymi z własnej produkcji.

Komunikat Komisji Cennikowej

Komisja Cennikowa przy Staroście Powiatowym Bydgoskim podaje do wiadomości, iż wyłożony został do wglądu osób zainteresowanych cennik maksymalnych cen (hurt i detali) na sery, obowiązuje od 15 bm. Ponadto wyłożono na okres 6 tygodni: 1. cennik maks. cen detalicznych Biura Sprzedaży Produktów Węglowych i 2. cennik maks. cen detalicznych Biura Sprzedaży Produktów Organicznych.

TYLKO DLA STOŁÓWEK

Podaje się do wiadomości, że z dn. 2 bm. wszystkie stołówki zaopatrywać się będą w mięso wyłącznie w Państwowej Przetw. Mięsnej w sklepie przy ul. Dworcowej 51, na podstawie przedłożonego listy stojących się. Spis ten podpisany musi być przez radę zakładową i dyrekcję, oraz posiadać stwierdzenie OKZZ, że stołówka faktycznie istnieje.

W związku z powyższym, sklep przy ul. Dworcowej 51 zostaje wyłączony z sieci detalicznej sprzedaży i przeznaczony wyłącznie dla zaopatrywania stołówek. Jednocześnie zabrania się innym punktom rozdzielczym sprzedawać mięsa dla jakichkolwiek stołówek czy zakładów pracy.

ga się do niej szerokie rzesze robotników, tj. ludzi budujących w szarym codziennym trudzie lepszą przyszłość kraju. Najdzie to swój wyraz w projekowanej przez TPZ „Akcji noworocznej” do której wszystkie zakłady pracy dołożą swoją skromną cegiełkę

W związku z tym odbyła się wczoraj w Pom. Domu Sztuki konferencja dyrektorów i przewodniczących rad zakładowych, którą w obecności pp. wojew. Kubeckiej, mjr. Dobrusina i przewodn. MRN Stróżyńskiego — zajął przewodniczący Zarządu Okręgu TPZ — wicewoj. Jakubowicz. Znaczenie współpracy TPZ z armią i jej błogosławione skutki — jeśli chodzi o fundowanie bibliotek w poszczególnych jednostkach, instrumentów muzycznych, sprzętu świetlicowego itp. — omówił przedstawiciel WP mjr. Dobrusin, po czym przewodniczący Miejskiego Oddziału TPZ p. Fol, zapoznał zebranych z szczegółami „Akcji noworocznej”. Celem jej to przede wszystkim zaopatrzenie jednostek wojskowych w sprzęt świetlicowy i rozrywkowy, nawiązanie ścisłej współpracy w organizowaniu świetlic, ufundowanie odpowiedniej ilości bibliotek i zorganizowanie występów artystycznych w świetlicach wojskowych.

Jak następnym wynikiem z dyskusji, która TPZ przy poszczególnych urzędach i zakładach pracy dołoży starań aby w szlachetnej rywalizacji przysporzyć TPZ nie tylko funduszy i sprzętu dla świetlic wojskowych, ale — co więcej podkreślić głęboką łączność robotnika z żołnierzem.

Z obrad MRN

20 milionów złotych

na budowę domów mieszkalnych dla robotników

BYDGOSZCZ (re). Jak już wczoraj donosiliśmy, MRN powzięła na ostatnim swoim posiedzeniu szereg ważnych uchwał. M. In. rozpatrzyła wniosek Zarządu Miejskiego dot. ustalenia poborów urzędników, przy czym 155 osobom przyznane będą dodatki służbowe. Sprawa podatku od psów referowana przez p. Sobiesińskiego wywołała ożywioną dyskusję, przy czym na wniosek radnego Kulaska uchwalono podnieść opłaty od psów do 1000 zł, z tym, że od psów łańcuchowych na peryferiach, podatek wynosić będzie w dalszym ciągu 100 zł. P. Sobiesiński zreferował ponadto sprawę podatku hotelowego i tu ustalono stawkę podatku na 25 procent. Następnie omówiono sprawę podatku od środków reklamy. Zwolnione z podatku są m. In. ogłoszenia w dziennikach i czasopiśmie, podlegają mu zaś afisze reklamowe, plakaty, szyldy itp. Afisze imprez dochodowych podlegają przy tym opodatkowaniu w wysokości 20 proc. kosztów wykonania. Za szyldy i reklamy stałe, opłata wynosić będzie od 300 do 2000 złotych. Przeprocza reklamowe w kinach podlegają podatkowi w wysokości 25 procent.

wniosek o umózeniu przeszło 70 tys. zł (wobec nieściągalności) z tytułu należności za prąd, gaz, wodę i kanalizację z lat ubiegłych. Wniosek inwestycyjny na rok bież. na budowę domów mieszkalnych dla robotników, na kwotę 20 mil. zł Rada przyjęła przez aklamację, dając tym dowód stałej troski o świat pracy. 36 izb mieszkalnych oddanych zostanie do użytku robotników na jesieni 1949 r. Rada udzieliła następnie Zarządowi pełnomocnictwa na przejęcie w dzierżawę hotelu „Pod Orłem”.

ży parceli budowlanej położonej przy ul. Szyperskiej na rzecz p. H. Sypniewskiej. Rada rozważyła projekt dotyczący wysokości opłat za świadczenia szpitalne. Powyższe postanowiono odesłać z powrotem do komisji budżetowo - finansowej. MRN wyraziła również zgodę, na przyznanie zapomóg bieżących dla b. pracowników I wdów po pracownikach miejskich. Postępowanie MRN zakończyło sprawozdanie p. dyr. inż. Kowalskiego z działalności Tramwajów Miejskich i wolne wnioski.

Z estrady

Muzyka dla wszystkich

„Na początku był Bach” — oto zasadnicze motto III koncertu symfonicznego z cyklu „Muzyka dla wszystkich”, który odbył się w dniu 30. 11. Miał rację Mieczysław Tomaszewski, gdy w słowie wiażącym mówił, że Bach dla wielu ludzi, to początek muzyki, że zasadniczo przeciętny słuchacz nie słyska się wcale z muzyką pisaną przed Bachem. A przecież genialny Jan Sebastian Bach w swoim rodowodzie muzycznym ma całe szeregi również genialnych kompozytorów. Tak samo zresztą, jak pierwsze nazwisko w historii muzyki polskiej dla wielu, to Chopin. I z nas zna muzykę polską z czasów przedchopinowskich? Wiadomo, że muzyka zalicza się do kato-kształtu zdobywa kulturalnych. A tu właściwie wszystko leży u góram. Tyle, tyle do zrobienia.

znovu Bach, to już całkiem nowy, a trudny problem dla słuchacza. Bo przecież te cztery nazwiska to 2 wieki muzyki. Wpłynęły one na rozwój języka muzycznego, to rzecz niewątpliwa, ale czy zmieniła się postawa twórcza kompozytora? Bacha Koncert skrzypcowy, czy Preludium, a Czajkowskiego Uwertura „Romeo i Julia”, — to muzyka najprawdziwsza, Schuberta Symfonia H-moll i Mozarta Symfonia G-moll — klasycyzm i romantyzm. Mam to wszystko poszufladkowane, a więc Schubert romantyk, Mozart — klasyk. I znovu najprawdziwsza muzyka.

Wróćmy jednak do Bacha. Dwa fragmenty jego utworów I część Koncertu skrzypcowego E-dur i Preludium H-moll, to kropla w morzu w albrzymiej twórczości kantora z Lipska. Dość wspomnieć, że gdybyśmy raz w tygodniu słuchali jednej z Kantat Bacha, to trzeba byłoby trzech lat na poznanie ich wszystkich. Ale nie na Bachu kończyć się „sprawy” III koncertu symfonicznego. Nazwiska czterech kompozytorów w programie: Schubert, Mozart, Bach, Czajkowski i

Oto „sprawy” III koncertu symfonicznego i Pom. Orkiestra Symfoniczna pod dyrekcją Arnolda Rezlera spełnia wielką misję, dając tego rodzaju koncerty; zdobywa bowiem nowego słuchacza muzyki. Stąd wypływa też stara troska o coraz wyższy poziom wykonywanych utworów. I trzeba tu podkreślić, że ostatni koncert stał na wysokim poziomie. Solistą koncertu był koncertmistrz Pom. Orkiestry Symfonicznej Jan Wawrzyniak.

Wypełniona po brzezi sali Pom. Domu Sztuki i oklaski po każdym utworze, były dowodem wielkiego zainteresowania się społeczeństwa muzyką.

Florian Dąbrowski.

Co gdzie? kiedy?
TEATR MIEJSKI. Dziś, 2 bm. premiera arcydzieła klasycznego komediopisarza rosyjskiego Gogola — „Rewizor”.
KINA. — Pomorzanie; Pięść, tajgi Polonia; Symfonia pastorałna Wolność; Kobieta sama Orzeł Narzeczona z Turkmenii Gryf; Człowiek z karabinem.
Wśród ludzi.
Początek seansów: Pomorzanie, Polonia, Wolność Orzeł, Gryf o godz. 16, 18 20,30.
DYŻURNY LEKARZ KOLEJOWY: telefon miejski 27-40, wewnętrzny kolej 482.
DYŻURY APTEK. Do dn. 4. 12. br. dyżury pełnią: Apteka „Pod Niedźwiedziem” ul. Niedźwiedzia 11 tel. 16-53 i apt. Przy Białawach” Al 1 Maja 91, tel 23-61.
WAŻNIEJSZE TELEFONY — Kmdt Miasta MO 25-15, Komenda MO 25 16 25-17 25-18
POGOTOWIE RATUNKOWE nr 10-00
Piątek, 3 grudnia 1948 r.
5.10 Progr. og.-polski, 9.45 Program lokalny dnia, 9.50 Wiadomości miejscowe, 9.55 Przerwa, 11.40 Progr. og.-polski, 13.00 Przerwa, 14.20 Kursy radiowe dla nauczycieli „Rozwój gam”, 14.30 Program og.-polski, 14.50 Rosyjskie pieśni w wyk. chórów rad. pom., 15.30 Progr. og.-polski, 18.00 Dzień roboczy we Włocławku, 18.35 Progr. og.-polski, 22.45 Pieśni neapolitańskie w wyk. Lemieszewa, 23.00 Progr. og.-polski, 23.30 Zakończenie audycji.

Zjazd wychowanków b. G miazium Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy

WARSZAWA (a). Odbił się tu dwudniowy ogólnopolski zjazd wychowanków b. Gimnazjum Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy. W zjeździe tym uczestniczy około 150 wychowanków z całej Polski, a zwłaszcza z Warszawy przy czym byli reprezentowane najstarsze roczniki od 1906 roku do najmłodszych, już z okresu okupacji niemieckiej.

Na zaproszenie Komitetu Organizacyjnego Zjazdu przybyli, nieliczni już pozostali przy życiu, profesorowie z prof. St. Bóbrem, E. Lechowskim, P. Ordyńskim i K. Truszkowskim na czele oraz przedstawiciele Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy — dr J. Gebethner, A. Szturm i W. Pintara.

Po otwarciu zjazdu, została odczytana pamięć zamordowanych i zmarłych wychowanków i profesorów, a następnie wygłoszone referaty o historii Szkół Zgromadzenia Kupców w Warszawie ze szczególnym uwzględnieniem okresu okupacyjnego oraz o zamierzeniach na przyszłość. Wspomniano o kierownikach szkoły między innymi o długoletnim dyrektorze zmarłym Szczepanie Nowakowskim. Po dyskusji, w której zabierali głos między innymi: prezes Maliniak, dyr. Szymborski, plk. Szemberg, dyr. Ostaszewski, naczelnik Klajerman, dr Gebethner, Bomstedt, prof. Lechowski — zebrani uchwalili rezolucję w której podkreślono gotowość współpracy w celu kształcenia kadr pracowników administracji handlowej i finansowej w dążeniu do przekształcenia Polski demokratycznej w Polskę socjalistyczną. Rezolucję tę wysłało do Prezesa Rady Ministrów oraz Ministrów Handlu i Przemysłu Oświaty i Skarbu.

Po zebraniu odbył się wspólny obiad, urozmaicony występami artystycznymi oraz dokonano wspólnej fotografii.

Należy dodać, że Szkoła Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy, powstała w 1854 r. i posiadała, zburzony przez Niemców, najpiękniejszy i najlepiej wyposażony budynek szkolny w Warszawie.

FRANCUSKI FASZYZM NA ŁAWIE OSKARŻONYCH

(Dokończenie ze strony 3)

Jąc konwojenta tajnego transportu broni, zakupionej w Szwajcarii. Wykryto wdrożonego natychmiast śledztwa okazały się niebywale sensacyjne. Śledztwo ujawniło, że z organizacją kagulardów powiązane były najwybitniejsze osobistości Francji — z administracji, armii, przemysłu i finansjery. Niespodziewana rewizja w Szkole Wojennej w Paryżu przyniosła niezbitę dowody współpracy z kagulardami wielu oficerów sztabu francuskiego. Wykryte zostały magazyny, zapelnione przerażającą wprost ilością broni pochodzenia włoskiego, belgijskiego, szwajcarskiego. W ręce policji wpadły szczegółowe plany rozmieszczenia sił wojskowych i policyjnych, strategiczne plany przeprowadzenia zamachu stanu itp. Okazało się również, że organizacja kagulardów finansowana była hojnie przez fabrykantów francuskich.

Cała afera stała się dla wielu znanych i zajmujących wysokie stanowiska osób co najmniej „nieprzyjemna”. Dlatego za kulisami dookoła wszelkich starań, aby ją zatrzeć i „utrącić”. Udało się to dzięki

zmianie rządu francuskiego, kiedy to upadł rząd Frontu Ludowego. Kagulardzi stanęli przed sądem dopiero po 11 latach. Ale i dziś reakcja francuska nie zapomniła o swych pupilkach. Świadczy o tym wyroki sądu, które były śmiesznie niskie, przy czym wielu spośród 48 oskarżonych uwolniono całkowicie od winy względnie skazano z zawieszeniem wykonania kary.

Dziś we Francji nie ma kagulardów, przynajmniej de nomine. Finansjera i przemysłowcy francuscy wynajęli sobie lepszą, bo oficjalną broń — w osobie ministra spraw wewnętrznych Mocha, który już przed wojną zyskał sobie niezbyt zaszczytne miano „glisty bez brzucha i posiadacza okularów”. Moch, jak wykazały ostatnie doświadczenia, doskonale spełnia rolę kagulardów, jako broń przeciwko „zamachom czerwonych” (w).

Wisła - Cracovia 5 bm. w Krakowie

KRAKÓW. Decyzją Zarządu, PZPN decydująco o tytule piłkarskiego mistrza Polski spotkanie między Wisłą a Cracovią odbędzie się w dniu 5 bm. w Krakowie, przy czym konferencja zarządów obu zainteresowanych klubów wyznaczyła na miejsce tego meczu boisko Garbarni.

Hokejowe mistrzostwa Europy i świata w Sztokholmie

ZURYCH. W Bazylei na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego Międzynar. Federacji Hokejowej ustalono, że mistrzostwa hokejowe Europy i świata odbędą się w terminie od 12 do 20 lutego w Sztokholmie. Jako ostateczny termin zgłoszeń ustalono dzień 15 stycznia. 29 stycznia odbędzie się w Zurychu losowanie rozgrywek.

Spodziewa ulaskawiony

WARSZAWA. Zarząd PZPN uwzględnił odwołanie wniesione przez chorowski AKS i uchylił nałożoną na Spodzieję karę 12-miesięcznej dyskwalifikacji, pozabawiając go jednak prawa piastowania godności kapitana drużyny na przeciąg 2 lat. Jednocześnie kierownik sekcji piłkarskiej AKS Simiński otrzymał podwyższenie kary dyskwalifikacyjnej z 12 miesięcy na 2 lata.

Irlandia-Holandia 8:8 w boksie

LONDYN. W Belfast odbyło się międzynarodowe spotkanie bokserskie między amatorskimi reprezentacjami Holandii i Irlandii. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 8:8.

Popularność E. ZATOPKA

PRAGA. W tych dniach nadszedł do Pragi list z Włoch, zaadresowany jednym słowem: Zatopek. Włoski urzędnik pocztowy dopisał na adres ołówkiem słowo „Praga”, inny urzędnik włoskiej poczty dopisał jeszcze „Czechosłowacja” i ostatecznie list doszedł do stolicy czechosłowackiej, gdzie doręczenie listu znanemu rekordzistcie czechosłowackiemu nie było dla poczty rzeczą trudną.

GUKF rozprowdzi sprzęt łyżwiarski

WARSZAWA. Ponieważ akcja upowszechniania łyżwiarstwa napotykała dotychczas na poważne trudności z powodu braku sprzętu, Gł. Urząd Kultury Fizycznej zakupił znaczny ilość łyżew oraz butów narciarskich i butów do łyżew. Oprócz łyżew popularnych („Turfy”) do hokeja oraz do jazdy figurowej i szybkiej, znajdują się również łyżwy drewniane z metalowym ostrzem, przeznaczone dla wsi.

Sprzęt, zakupiony przez GUKF, zostanie rozprowdzony w terenie za pośrednictwem związków sportowych i poszczególnych pionów.

„Pomoc Zimowa”
to egzamin obywatelski

SPRZEDAŻ

Wytwórnia Torebek damskich, Zygmunt Karoń, — Łódź, Piotrkowska 115 Wysyłamy za zaliczeniem. (09413)

Wózki dziecięce najtaniej poleca Wytwórnia — Czachorowski, Bydgoszcz, Pomorska 21 (wejście Sniadeckich). 09583

Wytwórnia Torebek, teczek, portfeli itp. Ryszard Gajda, Łódź, Piotrkowska 31. 09488

Sprzedam samochód 5 ton Diesel lub zamienię na mniejszy. IKP — Bydgoszcz, pod „Diesel”. (5464)

Materace poduszkowe i ramy sprężynowe wszelkich rozmiarów wysła odwrótnie na zamówienie W. Wrześniawicz, Poznań, Ratajczaka 7, tel. 36-31. (09591)

Bednarskie maszyny, piłę cylindryczną, fu-gówkę dwu-tarczową, sprzedaje Kopczyński, Łódź, Narutowicza 56. (09586)

Sztandary

paramenta kościelne wykonuje fachowo i solidnie Prac. haftów artystycznych IRENA SZALOWA POZNAŃ 09427 ul. Ratajczaka 11a dawniej Skarbowa 23! Telefon 12-54

Gumowe

peleryny płaszczyki kanadyjki wiatrówki HURT HURT po cenach ściśle fabrycznych poleca: 09567 Warszawska pracownia konfekcji Łódź, Bandurskiego 15 tel. 192-98

KINO „ORZEŁ” w Bydgoszczy

świetla film muzyczny produkcji radzieckiej pt.

„Narzeczona z Turkmenii”

5941

ZIMNE OGNIE

produkcji państwowej
Cena detaliczna 30 zł. za pudełko (10 sztuk)

Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego Oddział w Bydgoszczy ul. Mazowiecka 31/33. Telefon 10-87

Pododdziały:
Inowrocław, ul. Solankowa 9, tel. 19-02
Grudziądz, Główny Rynek 1, tel. 17-55
Toruń, Rynek Nowomiejski 4, tel. 348

ROZPOWSZECHNIJCIE „IKP”

PRACY POSZUKUJĄ

Poszukuję posady odpowiedzialnego sklepowego lub magazyniera, dam gwarancję do 250.000 zł w aofówce. Łaskawe zgłoszenie IKP Bydgoszcz pod „Energetyczny”. 5468

Kalkulator pianista poszukuje posady od 15.1.49, chętnie poza Bydgoszczą. Warunek mieszkanie. Wiadomości zaraz do IKP Bydgoszcz pod „81016”. (5462)

RÓŻNE

Plisowanie kloszowe, mereżki, okretki, aplikacje, wyflaczanie, haftowanie welonów, wykonuje pracownia Bydgoszcz, Al. 1 Maja 64, sklep. 5467

DZIERZAWY

Wydzierżawie przystępnie lub sprzedam gospodarstwo 30 ha, ziemia pszenno-buraczana. Wiadomości, Wejherowo, Poste-restante pod „Ul-gowo”. (09588)

UNIWAŻNIENIA

Zagubione potwierdzenie zgłoszenia nr rej. 189 unieważniam Fluder Myszkowski. (5456)

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Piątek, dnia 3 grudnia 1948 roku.

5.10 Sygnał czasu, pobudka dla wsi. 13.00 Przerwa. 14.30 młodzieżowa. 5.15 Streszczenie Audycja dla dzieci — Poznań, wiadomości poranne. 5.20 Koncert dla świata pracy. 6.00 Gimnastyka poranna. 6.10 Dziennik poranny. 6.25 Muzyka. 6.50 Program dnia. 7.00 Wiadomości poranne. 7.15 Przegląd prasy stołecznej. 7.20 Muzyka. 7.25 Lekcja języka rosyjskiego. 7.40 Muzyka. 8.00 Poradnik gospodarstwa domowego. 8.10 Muzyka. 8.55 Szkolna Gazetka Radiowa. 9.15 Informacje ogólnopolskie. 9.20 Skrzynka PCK. 9.30 Muzyka. 9.55 Przerwa. 11.40 Audycja szkolna dla klas młodszych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Na dobranoc — muzyka. 23.00 wiec Mariackiej. 12.04 Wiadomości południowe. 12.20 Muzyka. 23.20 Program na jutro. 12.30 Audycja 23.30 Zakończenie audycji, hymn

Sprzedam bardzo tanio 2 cianki niekompletne, marki Stajera z powodu wyjazdu. Oferty IKP Bydgoszcz „9593”. (09593)

KUPNO

Kupuję używane meble, maszyny do szycia. — Bydgoszcz, Długa 58, skł. (5470)

DRUKI

wykonuje Drukarnia Polska Spółdzielni Wydawniczej „ZRYW” BYDGOSZCZ, Marsz Focha 18

WSZELKIEGO RODZAJU

WOLNE POSADY

Przyjmujemy natychmiast chemika-laboranta do laboratorium fabrycznego oraz kwalifikowaną siłę techniczną na funkcję kierownika dozoru i remontu (szofer-mechanika). Mieszkanie zapewnione. Odlewnia Żeliwa Ciężkiego w Drawskim Młynie, Zarząd Państwowy. (09551)

Chłopak

do stolarni potrzebny. — Bydgoszcz, Sieradzka 21. Stolarnia 5465

HUMOR

— Panie doktorze, fotograf chciałby zrobić zdjęcie ślubne, czy może wejść?

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA Bydgoszcz, Marsz Focha 20 DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY: ul. Jagiellońska 7 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29 Zgłoszenia, pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadają. Redakcja nie odpowiada za treści ogłoszeń. Redakcja nie zwraca za treści ogłoszeń. Redakcja nie odpowiada za treści ogłoszeń.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH AGENTURY NA PROWINCJI DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP”. WYDAWCA SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” BYDGOSZCZ UL. MARSZ FOCHA 20 — TEL. 12-41 i 32-42

OGŁOSZENIA: drobne do 25 zł za słowo. Poszukiwanie pracy 15 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Tusty druk 100% drożej. Ogłoszenia milimetr: w tekście od 60-145 zł, za tekstem od 25-60 zł, nekrologi od 20-100 zł za 1 mm. Niedziele i święta 30% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.